

Zašto je EE otpad opasan?

Električni i elektronski otpad (EE otpad) sadrži plastiku, metale i slične materijale koji se mogu ponovno koristiti kao sekundarna sirovina za nove proizvode. EE otpad je opasan isključivo zbog kemijskih spojeva i materijala koji se nalaze u EE opremi. Najčešće su to spojevi silicija, kadmija, žive, kroma, olova, arsena, azbesta, berilija, broma, fosfora i sl. Procjenjuje se i da u Hrvatskoj godišnje nastaje 30.000 - 45.000 t EE otpada te da ta količina raste oko 10 % na godinu.

Razlikujemo 10 vrsta EE opreme:

1. veliki kućanski uređaji: električni štednjaci, strojevi za pranje rublja, hladnjaci,
2. mali kućanski uređaji: usisavači, glačala, tosteri, uređaji za sušenje kose,
3. oprema informatičke tehnike (IT) i oprema za telekomunikacije: računala, pisači, kopirna oprema, kalkulatori, telefoni, mobiteli,
4. oprema široke potrošnje za razonodu: radio i TV aparati, videokamere, hi-fi uređaji, glazbeni instrumenti;
5. rasvjetna oprema,
6. električni i elektronički alati: bušilice, pile, šivaći strojevi,
7. igračke, oprema za razonodu i športska oprema: videoigre, računala za biciklizam, ronjenje, trčanje, veslanje i sl.;
8. medicinski uređaji: uređaji za dijalizu, kardiološki uređaji, analizatori, radioterapijska oprema,
9. instrumenti za nadzor i upravljanje: detektori dima, termostati, instrumenti za nadzor,
10. samoposlužni aparati: automatski uređaji za izdavanje toplih napitaka za izdavanje novca i sl.

Procesom uporabe omogućava se izdvajanje sekundarnih sirovina ili se otpad upotrebljava u energetske svrhe. Kako reciklirati ili ponovno upotrijebiti EE otpad nakon odvajanja? Za sada postoje četiri metode reciklaže EE otpada:

- ∞ **rastavljanje opreme**
- ∞ **mehanička obrada** prilikom koje se uklanjaju štetni dijelovi nakon čega se isti usitnjavaju i režu
- ∞ **spaljivanje i pročišćivanje** pri čemu se odvajaju metali
- ∞ **kemijska obrada**

Važno je znati kako je recikliranje EE otpada znatno teže no, što je slučaj sa staklom, papirom ili limenkom. S obzirom na kontinuitet povećavanja EE otpada, česti su prizori starih računala i TV uređaja te malih kućanskih aparata, odbačenih u miješani komunalni otpad. Većina stanovnika nije dovoljno informirana i zainteresirana za pravilno ponašanje zbrinjavanja otpada kao niti svjesna štetnosti odbačenog otpada.

Stanovnici na području Općine Brinje, Općine Vrhovine i Grada Otočca, svoj EE otpad besplatno mogu zbrinuti u komunalnim društvima pri navedenim jedinicama lokalne samouprave, dok veći EE otpad mogu zbrinuti u tvrtci Metis d.d. te za isti dobiti i naknadu za zbrinjavanje.

I zato NE bacaj resurse, već pravilno zbrini otpad koji stvaraš!

Ovaj članak pisan je u okviru projekta „Naučimo pametno gospodariti otpadom“ sufinanciran iz Kohezijskog fonda.